

DOKUMENTÁLT BETEGFELVILÁGOSÍTÁS ÉS BELEEGYZŐ NYILATKOZAT

Tervezett beavatkozás: **Vesekatéter behelyezése bőrön keresztül (PCN)**

Műtét tervezett időpontja:

Név: @@páciens_neve

Születési név: @@születési_neve

Született: @@pac_szul_hely, @@szüldátum

Anyja neve: @@anyja_neve

TAJ: @@taj_maskszam

Lakcím: @@áll_irányítószám @@áll_település @@áll_utca_házzszám

Kedves betegünk,

Önnél az előzetes kivizsgálás alkalmával egyik/mindkét veséjében vizelet elfolyási zavart állapítottunk meg, illetve ilyen zavar fellépése fenyeget. A beavatkozás előtt orvosa megbeszéli Önnel a műtét szükségességét, kivitelezésének módját. Ahhoz, hogy a tervezett műtétbe beleegyezését tudja adni, szükséges az alábbiakban felsorolt esetleges szövődmények, nem kívánatos következmények ismerete. Ez a betegfelvilágosítási lap orvosával történő megbeszélést segíti elő és a fontosabb pontok írásos dokumentációját szolgálja.

Azt, hogy a vizelet elfolyási zavar az Ön esetében milyen okból lépett fel (veleszületett elváltozás, kőbetegség, gyulladás, daganat, terhesség, a húgyutakat összehúzó környező szervi folyamat stb.) a felvilágosító elbeszélgetés során orvosa pontosan ismertetni fogja.

Milyen veszélyekkel kell számolni kezelés nélkül?

Normális körülmények között a vesében termelődő vizeletet a vesevezeték (uréter) továbbítja a húgyhólyagba, ez a továbbító funkció folyamatos. Ha ezen életfontosságú működés külső vagy belső okoknál fogva gátlás alá kerül, a húgyutainkban egy vagy mindkét oldalon vizelet pangás lép fel.

A vizelet pangás görcsös vagy tompa fájdalmakat okozhat az érintett oldalon. Ha huzamosabb ideig áll fenn ez az állapot, számolni kell a vesék és húgyutak akut vagy krónikus gyulladásaival. Ez a gyulladás erősödő fájdalmakat, állapot romlást, rossz közérzetet, lázas állapotokat okozhat, súlyos esetben vese és vesekörnyéki tályogok megjelenéséhez, vérmérgezéshez (urosepsis) vezethet. Ilyen esetben a vese/vesék teljes elpusztulása nem ritka szövődmény.

A vizelet pangás során a veseműködés gyulladások fellépése nélkül is károsodhat, ilyenkor a szervezetünkben káros anyagcsere termékek szaporodnak fel, húgyvérűség (uraemia) kialakulása fenyeget, mely életet veszélyeztető állapot. Előrehaladott húgyvérűség esetén művese kezelés (dialysis) elvégzése válhat szükségessé.

Milyen kezelési lehetőségek vannak?

A vizelet pangás megszüntetése céljából többféle beavatkozás ismeretes. Amennyiben a húgyutak részlegesen még átjárhatóak, a húgyvezetékbe hólyagtükör (cystoscop) segítségével egészen a veséig hosszú, vékony katéter vezethető fel (uréter katéter, UK). Ez az eszköz ágyhoz köti a beteget, de ha a fekvő életmód a beteg számára rövid távon sem kívánatos, a húgyvezetékbe belső sín (uréter stent) helyezhető fel. Ha a húgyutak alulról nem tehetőek megbízhatóan átjárhatóvá, vagy egyéb orvosi szempont is felmerül, bőrön keresztül bevezetett vesekatéter (PCN) behelyezése jön szóba. Egészen ritka esetben szükségessé válhat a húgyvezeték bőrhöz való szájaztatása, művi vizeletsipoly (ureterocutaneostomia) képzése is.

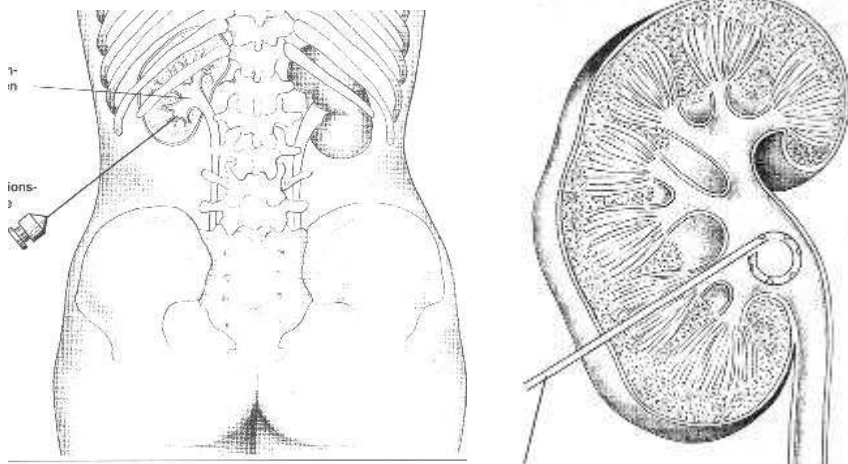
A felvilágosító beszélgetés során részletesen elmondjuk, hogy az Ön esetében a rendelkezésre álló beavatkozások közül miért a vesekatétert (PCN) részesítjük előnyben a többivel szemben.

Hogy történik a műtét kivitelezése?

A vesekatétert általában helyi érzéstelenítéssel (local anaesthesia) helyezzük be, ritkán van szükség a beteg altatására (narcosis).

A műtét során a beteg a műtőasztalon hason fekszik, hasa alá a vesét rögzítő párnát helyezünk. A műtét során mind ultrahang mind röntgen készülék segítségével igénybe vehetjük.

Az orvos ultrahangos vezetéssel vékony tűt szúr a vese üregrendszerébe, majd vezetődrót segítségével, óvatos tágítással munkacsatornát alakít ki, melyen keresztül a katétert a vese üregrendszerébe juttatja. A tágítást és a katéter bevezetését röntgen készülékkel követjük nyomon, a műtét során röntgen kontrasztanyag üregrendszeri alkalmazására is sor kerül. A vesekatóter a bőrhöz öltésekkel rögzítjük, a vizeletet gyűjtőzsákba vezetjük el.

Milyen szövődményekkel lehet számolni?

A legnagyobb óvatosság és körültekintés mellett is előfordulhatnak a műtét alatt, illetve utána szövődmények. Melyek ezek?

Műtét során:

Az üregrendszer megszurása, illetve a tágítás és behelyezés során szinte mindig keletkezik vérzés, mely többnyire a beavatkozást követő órákban magától megszűnik. Erős vérzésnél többnyire elegendő vér vagy vérkészítmények adása. Nagyon ritka esetben műtéti vérzéscsillapítás válik szükségessé. A nyílt műtéti feltárás esetén nagyon ritka esetben az érintett vesét vagy annak egy részét el kell távolítani. Amennyiben a másik vese egészséges, a veseszövet elvesztése nem jár együtt az élet minőségének és a várható élettartamnak csökkenésével. Egyedüli működő vese károsodása esetén művese kezeléssel biztosítható az élet fenntartása, bizonyos esetekben később lehetőség nyílik veseátültetésre is.

Nagyon ritka esetben a katéter behelyezése során a vese és a szomszédos szervek (lép, vastag és vékonybelek, hasi nagy erek, máj stb.) sérülést szenvedhetnek. Komoly sérülés esetén nyílt műtéti feltárásra van szükség.

Mellhártya és mellkasi szervek sérülése légmell (pneumothorax) kialakulásával járhat, ilyenkor mellkasi szívódrén behelyezése válhat szükségessé.

A vese üregrendszerének sérülése során kisebb-nagyobb mennyiségű vizelet a környező szövetek közé kerülhet. Általában ez nem tesz szükségessé egyéb beavatkozásokat, súlyosabb esetben a további szövődmények elkerülése végett a sérülést nyílt műtéti úton kell ellátni.

A bőrön, a szúrscsatorna mentén, a vese környezetében vérömlenyek, véraláfutások keletkezhetnek, melyek pár nap alatt maguktól felszívódnak, műtéti beavatkozást ritkán tesznek szükségessé.

Fertőzött vizelet mellett elvégzett vesekatóter behelyezés során, az alkalmazott antibiotikus kezelés ellenére is lázreakció, súlyosbodó gyulladás klinikai képe alakulhat ki, melynek során a kórokozók a véráramba kerülve vérmérgezést (sepsis) okozhatnak. Ilyen esetben intenzív betegellátás válhat szükségessé, a súlyos vérmérgezés a beteg halálát is okozhatja.

Röntgen kontrasztanyagra és/vagy helyi érzéstelenítő szerekre való korábban nem ismert érzékenység esetén különböző erősségű allergiás reakciók keletkezhetnek (bőr, légzési, keringési tünetekkel), melyek rendszerint gyógyszeres kezeléssel uralhatók, intenzív betegellátásra csak nagyon ritka esetben van szükség.

Mint minden műtéti beavatkozásnál illetve utána is, a beteg szervezetében vérrögök képződhetnek (thrombosis), melyek a véredényeket elzárhatják (embolia). Súlyos esetben a vérrögösödéssel járó kórképek a beteg halálát is okozhatják.

Elenyészően kis százalékban mint minden műtéti beavatkozásnál, úgy a tervezett műtét során illetve utána is, felléphetnek olyan váratlan orvosi események, melyek akár a beteg elhalálózását is maguk után vonhatják.

Mire kell odafigyelni?

Elbocsátását követően az első munkanapon jelentkezzen háziorvosánál.

Kedves Betegünk!

Reméljük a behelyezett vesekatóéter nagyban hozzájárul mielőbbi felgyógyulásához, azonban elképzelhető, hogy a katétert a cél érdekében huzamosabb ideig is viselnie kell. Kérjük figyelmesen olvassa el és fontolja meg alábbi tanácsainkat, figyelmeztetéseinket!

- Beavatkozás után gyakori a vesetáji, vagy bőr eredetű fájdalom, rendszerint fájdalom- csillapítóval jól kezelhető.
- A műtét után 1-2 napig a szokottnál óvatosabban mozogjon, elkerülendő a katéter korai kimozdulását. Otthoni körülmények között fekhelyét, ruházatát a katéternek megfelelően alakítsa.
- A vesekatóétert semmilyen körülmények között ne zárja, vagy szorítsa le!
- Az utasítások szerint használja az orvosa által felírt készítményeket!
- Fogyasszon bőséges folyadékot a vezetési zavarok kivédése céljából!
- A katéter melletti kötést legalább 3 naponként cserélni szükséges!
- Kisebb vérzés, vizeletének zavarossá válása a viselés teljes időtartama alatt előfordulhat, bőséges folyadék, időszakos ágynyugalom mellett rendszerint magától megszűnik.
- A katéter melletti vizeletcsorgás a cső kimozdulását sejteti, kérjük keresse fel orvosát!
- Hőemelkedés a viselés bármely szakaszában előfordulhat, 38 C feletti láz esetén szakorvosánál jelentkezzen!
- A vesekatóétert időszakosan cserélni szükséges, e tekintetben pontosan tartsa be a szakorvosa által megszabott határidőket!
- A vizeletelvezető zsákokat legalább hetente cserélni szükséges.
- Táplálkozás során az erős fűszeres ételek és a tömény szeszes italok mellőzése javasolt.
- A vesekatóéterrel kapcsolatos folyamatos teendők miatt pontosan jelenjen meg az előírt szakorvosi felülvizsgálatokon!

Kérjük haladéktalanul keresse fel klinikák ügyeletét ha az alábbiakat tapasztalja!

- a vesekatóéter kicsúszott
- a vesekatóéter mellett nagy mennyiségű vizelet távozik a bőrön keresztül
- 38 C feletti láz jelentkezett
- a vesekatóéter órák óta nem vezet, esetleg a vese fájdalmasan “feszül”
- a vesekatóéteren vagy mellette nagy mennyiségű vér távozik

További felmerülő kérdések:

A műtéti felvilágosítás során minden Önt érintő kérdést, amire addig nem kapott választ tegyen fel orvosának! Pl.:

Mennyire szükséges és sürgős a műtét?

Fennáll-e valamilyen személy szerint Önt érintő szövődmény veszélye?

Milyen előzetes vizsgálatok szükségesek még a műtéthez? Ezek milyen szövődményekkel járhatnak?

Meddig tart előreláthatólag az intézeti kezelés?

Műtét után meddig kell a nemi élettől tartózkodnia?

Orvosi feljegyzések a felvilágosítás során:

(Pl.: egyéni kockázatok és lehetséges további szövődmények, esetleges kiegészítő beavatkozások és azok kockázatai, melllkhatása, a beleegyezés korlátozása és ebből adódó esetleges hátrányok)

.....
.....
.....
.....

.....
orvos aláírása

A beteg műtéti beleegyezése:

A tervezett műtétről, illetve annak esetleges szükség szerinti kiterjesztéséről dr. .... kielégítő mértékben felvilágosított. Minden számomra lényegesnek tűnő kérdést alkalmam volt feltenni, azokra kielégítő, érthető válaszokat kaptam. Felvilágosítást kaptam a műtét kockázatairól és szövődményeiről. Azokat tudomásul veszem.

Beleegyezem a gyógyulásom érdekében szükségesnek tartott készítmények, gyógyszerek, vér, és vérkészítmények, valamint egyéb orvosbiológiai anyagok adásába. Tudomásul veszem, hogy az orvostudomány és a sebészet nem egzakt tudomány, a műtét/beavatkozás eredménye előre nem garantálható és hogy a szakszerű kezelés ellenére is előfordulhatnak nem várt szövődmények, melyek a gyógyulást kedvezőtlenül befolyásolhatják.

Tudomásul veszem, hogy az átlagosnál magasabb kockázatot jelenthet a kivizsgálás során általam a kezelőorvossal nem közölt vagy a rendelkezésre álló diagnosztikai eszközökkel fel nem derített betegségek, eltérések fennállása.

Tudomásul veszem, hogy jogom van a felajánlott vizsgálatot, kezelést, műtétet visszautasítani, illetve jelen beleegyező nyilatkozatomat a beavatkozás/műtét előtt írásban bármikor visszavonhatom. Kijelentem, hogy a visszautasítás következtében állapotomban bekövetkező változásokért, szövődményekért, gyógyeredmény alakulásáért orvosaimat felelősség nem terheli.

Beleegyezem, hogy a műtét során eltávolított szerveket/szöveteket a klinika oktatási és tudományos célra is felhasználhassa. Hozzájárulok ahhoz, hogy a műtét vagy beavatkozás menetéről fénykép vagy videofelvétel készüljön, azzal a kikötéssel, hogy azokon személyem nem válik felismerhetővé. Tudomásom van arról, hogy a klinikán egészségügyi személyzet, orvostanhallgatók és rezidensek képzése is folyik. Beleegyezem abba, hogy kezelésemben – felelős személyek jelenlétében és azok felügyelete mellett – oktatási célból fenti személyek is részt vehessenek a törvény által előírt titoktartási kötelezettség betartásával.

Betegséggel kapcsolatban tájékoztatást kaphat: nem kaphat:

Nincs további kérdésem, kellően felvilágosítottnak érzem magam és elégséges gondolkodási idő után a tervezett műtétbe beleegyezem. Továbbá beleegyezem az előre nem látható események miatti esetleges műtéti kiterjesztésbe, illetve orvosilag indokolt esetben a műtéti terv megváltoztatásába.

Kivéve:

.....
.....
.....
.....

.....
dátum és hely

.....
beteg aláírása

Abban az esetben ha a beteg a tervezett műtétet visszautasítja:

A beteg a megfelelő orvosi felvilágosítás ellenére a tervezett műtétet visszautasítja. Az ebből adódó esetleges következményekről tudomása van, azokról megfelelő felvilágosítást kapott.

.....
dátum és hely

.....
orvos aláírása

.....
beteg aláírása

Előttünk, mint tanúk előtt (név, cím):

1., ...

2., ...

.....

.....

